

Oostelijke Middellandse Zee, 9 februari 2019

Terug aan boord

Lieve familie en vrienden,

‘Wat een puinzooi heb jij van je hut gemaakt, Thijs, het is hier geen bergruimte van de afdeling bevoorrading.’, zegt de COD (chef operationele dienst), terwijl hij zich voorover buigt om een blik in m’n hut te werpen. ‘Ik kan het uitleggen, Sander en binnen twee uur heb ik alles opgeborgen en zeevast gezet.’ Als me dat twee uur later daadwerkelijk is gelukt, krijg ik er van dezelfde COD een compliment voor: ‘Het eerste wondertje heb je al weer op je naam staan.’

Het is zaterdag 5 januari. De dag van vertrek van Zr.Ms. Evertsen voor een reis van bijna zes maanden naar de Middellandse, en Zwarte Zee. Janny en Hanne die me naar Den Helder hebben gebracht zijn al weer onderweg naar Zwolle. Op de kade staat nog een deel van het thuisfront, waarvan een groepje, nadat de trossen los zijn, zich naar de Lange Jaap zal verplaatsen om

het schip achter de horizon te zien verdwijnen. Vanaf dat ik ben gaan varen waren we het er over eens om onszelf niet aan dit soort zelfkastijding te onderwerpen. Afscheid nemen is al moeilijk genoeg.

Een maand daarvoor had ik één dag gehad om alle spullen van mijn kamer in de Zeehaen en van mijn kantoor op het Koninklijk Instituut van de Marine (KIM), die ik dacht nodig te hebben voor de reis, te verhuizen naar hutje 38 van de Evertsen. De spullen naar binnen knikkeren en de hut achter me op slot draaien, meer kon ik op dat moment niet doen. Geen wonder dat de COD zich verbaasde over de puinhoop toen op 5 januari mijn hutje weer openging.

Ondertussen heb ik er gewoon zin in. Precies drie jaar geleden begon ik aan mijn tweede en naar het leek ook laatste uitzending voor de marine. Daarna werd ik anderhalf jaar geplaatst op het KIM, waarna ik in januari 2018 de dienst verliet omdat mijn termijn van vijf jaar er op zat. Veel te kort. Gelukkig was ik in de gelegenheid om op nieuw te solliciteren en sinds 1 juni ben ik weer in dienst in dezelfde functie. Toen al met de uitzending in het verschiet, waar we nu middenin zitten

Ik heb snel m’n draai wel weer gevonden aan boord. Ik merk nu toch wel dat ik plezier heb van de ervaring van eerdere lange reizen. Ik ken dit type schip. Ik weet welke functies er allemaal vervuld moeten worden en ik heb weet van de meeste procedures, en (niet onbelangrijk) weet welke afkortingen er worden gebruikt. Wat vooral helpt is dat ik al veel mensen ken van eerdere vaarperiodes.

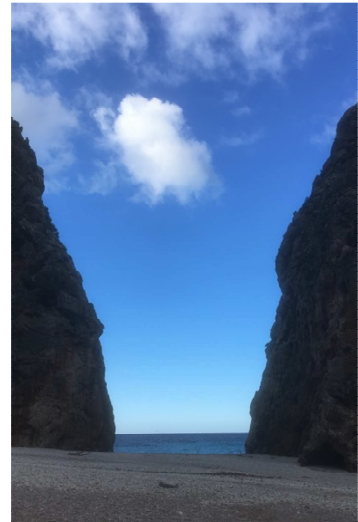
Ik word ook meteen gevraagd om bij verschillende commissies aan te schuiven, zoals de commissie voor ontspanningsactiviteiten en de herinneringsboekcommissie. Voor het herinneringsboek heb ik meteen sponsors kunnen vinden (Thales en Damen). Dat was wel een lekkere binnenkomer.

Op woensdag 9 januari passeren we de straat van Gibraltar en varen we ons inzetgebied binnen. Een mooi moment om even aan dek te kijken met Afrika aan stuurboord en Europa aan bakboord. We bevinden ons op de grens van twee werelden. De volgende dag komen we aan in Palma de Mallorca, waar ons eerste havenbezoek is gepland. Het weer is goed en de stad biedt een prachtige aanblik vanaf zee met als blikvanger Catedral la Seu.

Hier neem ik afscheid van Ray van Schalkwijk een collega (aalmoezenier) die is overgestapt naar de marine en de eerste week is meegevaren als kennismaking met het varende bedrijf. Hij is nog niet echt ingeslingerd, want tot Palma hebben we nauwelijks enige zeegang van betekenis gehad, maar hij heeft wel kunnen proeven aan het leven aan boord en naar zijn eigen zeggen smaakt dat naar meer.

In Palma hebben we een geslaagd havenbezoek. Palma heeft een mooie oude binnenstad met talloze nauwe straatjes, waar je lekker doorheen kunt dwalen. Ook zijn er een paar imposante gebouwen, zoals de al genoemde kathedraal en het koninklijk paleis dat nog dateert uit de Arabische periode en het hoger gelegen Castel Bellver, een kasteel uit 1400.

Ook het eiland Mallorca, waar Palma de hoofdstad van is, is de moeite van het verkennen waard. Op zaterdag huur ik een auto om samen met de dokter een rit over het eiland te maken. Het is goed om aan het begin van de reis een dag samen op te trekken. Onze positie aan boord is vergelijkbaar en ons werk heeft veel raakvlakken, zoals lichaam en ziel dat ook hebben. De tocht voert ons langs steile berghellingen, nauwe passen en eindeloos veel haarspeldbochten naar Torrent de Pareis, de plaats waar een kilometerslange canyon in zee uitkomt.

Omdat in Palma commandeur Boudewijn Boots aan boord is gekomen met de resterende leden van de staf, begint vanaf dat moment onze inzet als stafschip voor de SNMG2. Vlak na ons vertrek wordt de bemanning bij elkaar geroepen voor een alle hens op het helidek waarin de commandeur de bemanning toespreekt en o.a. uitlegt wat de voor- en nadelen zijn van een stafschip voor de bemanning. Eén van de voordelen is dat we als stafschip vaak op het mooiste plekje liggen in de haven. Eén van de nadelen, dat we als vlaggenschip het aangewezen adres zijn voor recepties en officieel ceremonieel. Dit brengt de nodige verplichtingen voor de bemanning met zich mee. Kortom, het is een hele eer om stafschip te zijn, maar het vraagt ook om een dienstbare opstelling. De komende tijd zal leren, hoe goed deze rol ons past.

Op woensdagmorgen 16 januari passeren we de Stromboli, waar we speciaal een rondje omheen varen. De Stromboli is eigenlijk voortdurend in staat van uitbarsting. Dat krijgen we goed te zien. In de loop van die zelfde middag passeren we de straat van Messina tussen Sicilië en de laars van Italië.

Een paar uur later varen we voorbij de Etna op Sicilië met z'n besneeuwde hellingen en daar krijgen we ook weer een prachtig uitzicht op.

De dag voor we binnenlopen in Souda Bay vindt de eerste RAS (bevoorrading op zee) van deze reis plaats. Bij de tanker FGS Bonn, ook een schip uit het SNMG2 verband, laden we zo'n 300.000

liter diesel. Ik maak een filmpje van de RAS. Als ik 's avonds een Duitse hit uit mijn studententijd hoor in het onderofficierenverblijf, heb ik de goede filmmuziek erbij gevonden.¹

Op Kreta liggen we in de olielaadhaven van de NATO basis bij Souda Bay. Dit is een bekende plek voor de Koninklijke Marine, die bijna altijd wordt aangedaan bij reizen naar of door het Middellandse Zeegebied. Vanaf het schip hebben we een schitterend uitzicht op de besneeuwde bergtoppen van Kreta, maar verder valt er in de directe omgeving van de haven niet veel te beleven. Gelukkig is er voorzien in vervoer. Iedere twee uur rijdt er een bus speciaal voor de bemanning naar de stad

Chania. Dit is een bekende uitgaansstad voor marinemensen, maar het centrum van de stad en met name het haventje in Venetiaanse stijl zijn zo schilderachtig, dat je er graag terugkomt.

Na ons vertrek uit Souda Bay werk ik hard aan de eerste Nieuwsbrief voor het thuisfront, één van mijn bijbaantjes aan boord. In de Nieuwsbrief probeert de commandant uit te leggen wat we nou eigenlijk aan het doen zijn. Dat is nog niet zo eenvoudig. Toch zal ik ook een poging wagen om jullie enigszins een idee te geven waar het bij deze uitzending om gaat.

SNMG staat voor *Standard Nato Maritime Group*. Dit is een verband van schepen van NATO bondgenoten, waarvan er altijd eentje rondvaart in de Noord Europese wateren (SNMG1) en een ander in de Zuid Europese wateren (SNMG2) en als taak heeft, mocht het echt helemaal misgaan in de wereld, als *Nato Reaction Force* (NRF) op te treden. Zover komt het hopelijk nooit, maar wie streeft naar vrede moet voorbereid zijn op oorlog. Dat doen we door als SNMG aan allerlei NATO oefeningen mee te doen of die zelf te initiëren. Soms zijn dat grote oefeningen die jaarlijks of tweejaarlijks plaatsvinden en waar ook veel andere NATO eenheden aan meedoen, zoals *Dynamic Manta*, die over een paar weken bij Sicilië gehouden zal worden, vaak zijn dat ook kleinere oefeningen met individuele NATO partners, zoals we er al één hebben gehouden met de Griekse, en ook al met de Turkse marine. Een andere taak van de SNMG is het verhogen van de *Maritime Situational Awareness* (MSA). Dat komt er op neer dat wij rondhangen op plaatsen, die voor NATO 'interessant' zijn en waar wij met onze sensoren een beeld proberen op te bouwen van wat zich daar afspeelt. Tenslotte wordt de SNMG ook ingezet om bij te dragen aan de zichtbaarheid van NATO.

¹ Het filmpje is te zien op de facebookpagina van De Evertsen en naar ik hoop binnenkort ook op de blogsite: gv.op.zee.van.wordpress.com.

Daarom vinden er relatief veel havenbezoeken plaats, die naast herbevoorrading voor het schip en ontspanning voor de bemanning ook bedoeld zijn als vlagvertoon.

Net drie weken van huis en we zijn al weer toe aan ons derde havenbezoek in Mersin. Helemaal aan de Oostkant van de Turkse Zuidkust. In Mersin is niet zoveel te beleven, maar ik heb met de commandant kunnen regelen dat we het busje van het schip, dat in elke haven wordt gehuurd, kunnen gebruiken voor een excursie naar Tarsus, de geboorteplaats van de apostel Paulus. Tarsus heeft een sfeervol centrum en er zijn de nodige overblijfselen te zien uit de Grieks-Romeinse tijd. Natuurlijk zijn de Paulusbron en de Pauluskerk van veel later datum, maar de poort van

Kleopatra is wel uit de klassieke tijd en we komen ook langs een opgraving van een stuk weg, waar Paulus waarschijnlijk nog over heeft gelopen. Dat komt toch wel even bij mij binnen. In de Pauluskerk is een dienst gaande. De kerk zit afgeladen vol en getuige de bussen die er staan, zijn de mensen van heinde en ver gekomen om dit mee te maken. Er is ook nogal wat politie op de been. Blijkbaar is dat nodig hier om verzekerd te kunnen zijn van een ongestoorde kerkdienst.

Nog een week later en onze wegen kruisen weer met die van Paulus. We zijn nu in Antalya. Deze stad is het centrum van de Turkse Riviera en er is duidelijk meer te beleven dan in Mersin. Op zondagmorgen ga ik met een stafid naar een Engelstalige kerkdienst in het Sint Pauls Cultural Center in het oude centrum. In Palma hadden we ook samen een Engelstalige dienst bezocht. Daar was de sfeer heel Brits, hier heel Amerikaans. De volgende dag trek ik er met de commandant en de eerste officier op uit om een paar archeologische sites in de buurt van Antalya te bekijken: Perge en Side. Vooral Perge maakt veel indruk op mij. Het gaat echt om een enorme oppervlakte, waarbij het complete straatbeeld en een aantal grote bouwwerken, zoals het theater en de renbaan, eigenlijk nog volledig in takt zijn. Om je een voorstelling te maken, hoe het leven er zo'n 2000 jaar geleden heeft uitgezien, heb je hier geen virtual reality bril nodig

Dit weekend blijven we op zee en dat betekent dat ik eindelijk weer een dienst aan boord kan houden. Het thema van de dienst wordt: Wie is jouw held? Toen ik pas aan boord was verbaasde ik me erover dat een groot deel van de bemanning heel Holland Bakt zat te kijken op zondagavond tot me werd duidelijk gemaakt dat één van de deelnemers een oud bemanningslid is van de Evertsen. Ja, en als ze dan ook nog wint is dat natuurlijk een enorme opsteker, niet alleen voor de bemanning van de Evertsen, maar ook voor heel de marine, die eindelijk weer eens positief in het nieuws komt. We hebben dus sinds kort weer een held bij de Koninklijk Marine. In de loop van de eeuwen is er heel wat veranderd in de manier, waarop je held kunt worden in dit bedrijf, maar je wordt het in ieder geval niet zomaar. Op dit moment moet ik de overdenking nog schrijven, maar ik weet nu al dat Paulus er ook in voorkomt. Dat kan ook niet anders als je binnen zo korte tijd twee keer de wegen hebt gekruist van de grote apostel.

Een hartelijke groet vanaf Zr.Ms. Evertsen,

Thijs Oosterhuis